

کتاب
نشر
مجموعه

مشاوران آموزش

ناشر تخصصی
علوم انسانی

سرشناسه: میراسکندری، سیدامیرحسین، ۱۳۷۸-
عنوان و نام پدیدآور: هابلیات اقتصاد کنکور / سید امیرحسین میراسکندری.
مشخصات نشر: تهران: مشاوران آموزش، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری: ۱۲۸ص: ۱۱×۱۴، ۱۴ س.م.
شابک: ۹۷۸ ۶۰۰-۲۱۸-۳۱۵-۶
وضعیت فهرست‌نویسی: فیزیکی مختصر
شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۸۶۶۶۹
اطلاعات رگورد کتابشناسی: فیبا

عنوان: هابلیات اقتصاد کنکور
ناشر: مشاوران آموزش
چاپخانه: چاپ ۷۷
شمارگان و قطع: ۱۵۰۰ جلد / جیبی
نوبت چاپ: اول / ۱۴۰۰
قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۱۸-۳۱۵-۶

دفتر انتشارات

تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، کوچه
مهر، پلاک ۱۸. تلفن: ۶۶۹۵۳۲۰۵

تلفن: ۶۶۹۷۵۷۲۷ دفتر فروش

این اثر مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر یا پخش یا عرضه کند، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

آشنایی با گروه تولید هابلیات اقتصاد کنکور

مؤلف: سید امیرحسین میراسکندری
ویراستاران: شراره فلاحتی، راحه احمدیان

**خانواده
تألیف**

طراح جلد
طراح لیاوت
گرافیک
آذر سعیدی‌منش
نظارت بر چاپ: عباس جعفری
صفحه‌آرا: سیدکمیل موسوی‌پور
حروف‌نگار: سارا عزیزی

**خانواده
طراحی
و چاپ**

پیشن گفتار

سخن ناشر

سال ۸۰ بود که در انتشارات مشاوران آموزش رویدادی بی‌سابقه اتفاق افتاد. برای اولین بار کتاب‌هایی را با عنوان کتاب‌های کوچک هدف‌دار تولید کردیم که دو نگاه عمده در تألیف آن در نظر گرفته بودیم:

یکی اینکه هر درسی را به مباحث گوناگون تقسیم کردیم و برای هر مبحث کتاب مستقل تألیف و چاپ کردیم. در آن دوران نوشتن کتاب‌های مبحثی امری نادر بود و عمده کتاب‌ها به‌صورت جامع تألیف و چاپ می‌شد.

دوم اینکه در شکل تألیف کتاب‌های کوچک، شیوه‌ای نوین از آموزش را جاری کردیم؛ شیوه‌ای که نشان می‌داد چطور آموزش مبتنی بر خلاصه ارائه نکنیم! چون هر خلاصه‌ای یعنی حذف کردن بخشی از واقعیت آموزشی.

استقبال بی‌نظیر دانش‌آموزان و دبیران از کتاب‌های کوچک ما نشان داد که تشخیص ما درست بود.

سال‌ها گذشت تا رسیدیم به سال ۱۴۰۰ و دوباره تصمیم گرفتیم سنت قدیم خودمان را در قالبی نوتر و با نامی جدید برای شما دانش‌آموزان عزیز آماده کنیم:

«مجموعه کتاب‌های هایلایت»

من به‌شخصه بسیار امیدوارم که هایلایت‌هایمان در نتیجه‌گیری برای رسیدن به اهدافتان مؤثر واقع شوند.

بدانید که حجم کوچک این کتاب‌ها نتیجه حذف نبوده؛ بلکه بر این اساس نوشتیم که همه آنچه مهم است را، به بهترین شکل یاد بگیرید.

آرزوی موفقیت برای دانش‌آموزان انسانی ایران عزیزمان دارم؛ دانش‌آموزانی که بار توسعه کشور بر دوش آنان است.

وحید تمنا

به نام خداوندگار قلم

کتابی که دستنونه مثل خیلی از کتابا درسنامه و تست داره، اما به ویژگی‌هایی هم داره که اون رو نسبت به کتابای دیگه خاص میکنه. برای دونستن این ویژگی‌ها حتماً باید مقدمه رو بخونید.

توی درسنامه چند تا کار کردیم: هر درس رو با تیتر «پرانتز باز» شروع و با «پرانتز بسته» تمومش کردیم. توی پرانتر باز کلمه‌های کلیدی و مهم درس رو آوردیم و توی پرانتر بسته همون کلمه‌ها رو شاخ و برگ دادیم تا بتونید تو پنج دقیقه همه چیز که خونید رو دوره کنید و اگر مطمئن شدید خوب یاد گرفتید، توی مربع جلوش تیک بزنید.

بعد میریم سراغ متن اصلی درسنامه؛ توی متن یه سری نکات مهم تحت عنوان «حواس جمع» براتون آوردیم که نیاز به توجه بیشتر دارند. حالا از اونجایی که درس اقتصاد با مسائل گره خورده، به جای اینکه این‌ها رو از هم جدا کنیم، هر جا نیاز به آموزش مسئله بوده یه بخش به اسم «تستی ببینیم» براتون گذاشتیم تا همونجا مسائل رو هم یاد بگیرید.

در پایان درسنامه هم یه بخش عبارت و مفهوم تداعی براتون آوردیم که به قول معروف کنکور رو «ضربه‌فنی» کنید.

بعد از هر درسنامه هم تمرین‌های تستی رو میبینید با پاسخ که هر جا نیاز بوده این پاسخ‌ها رو به‌صورت تشریحی آوردیم.

در نهایت می‌خوام این کتاب رو به پدر و مادر عزیزم تقدیم کنم که در تمام این مسیر در کنارم بودند. همچنین از اساتید بزرگوار آقای خداداد و آقای تنها و همین‌طور خانم سلیمان‌زاده و تیم ویراستاری انتشارات مشاوران آموزش تشکر می‌کنم که بدون کمک‌هاشون هرگز نوشتن این کتاب میسر نبود.

شاد و پیروز باشید.

میراسکنندری

۶ ۱۴ ۲۴ ۳۶	فصل ۱: اقتصاد چیست؟ فصل ۲: تولید فصل ۳: بازار فصل ۴: آشنایی با شاخص‌های اقتصادی	بخش ۱
۵۰ ۶۱ ۷۰	فصل ۱: پول فصل ۲: بانک فصل ۳: بازار سرمایه	بخش ۲
۷۶ ۸۳	فصل ۱: رشد، توسعه و پیشرفت فصل ۲: فقر و توزیع درآمد	بخش ۳
۸۹ ۹۵	فصل ۱: دولت و اقتصاد فصل ۲: بودجه و امور مالی دولت	بخش ۴
۱۰۶ ۱۱۶ ۱۲۳	فصل ۱: اقتصاد بین‌الملل فصل ۲: اقتصاد ایران فصل ۳: اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت	بخش ۵

بازار

بخش ۱
فصل ۳

پیش‌نویس

- کلمات کلیدی این درس
- ♦ رفتار اقتصادی
 - ♦ تقاضا
 - ♦ عرضه
 - ♦ قیمت تعادلی
 - ♦ بازار

مقدمه

افراد جامعه تقسیم کار می‌کنند و هر فردی در قسمت خاصی تخصص می‌یابد. این تقسیم کار موجب ایجاد تجارت، مبادله و خریدوفروش شده است که دو دسته افراد را در جامعه به وجود می‌آورد: ۱. عرضه‌کننده ۲. تقاضاکننده

چگونگی تصمیم‌گیری و اقدام هریک از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان و نیز واکنش آن‌ها نسبت به تغییرات وضعیت اقتصادی جامعه با عنوان «رفتار اقتصادی» شناخته می‌شود.

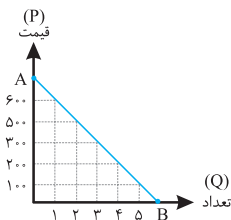
حواص جمع

تقاضاکننده، همان مصرف‌کننده و عرضه‌کننده همان تولیدکننده است. مواست جمع کن این دو تا رو با هم قاتی نکنی!

بررسی رفتار اقتصادی مصرف‌کنندگان

فرض کنید پدرتان به شما ۱۰۰۰ تومان پول می‌دهد تا شما خودکار بخرید. حال قیمت خودکار مدنظر شما ۳۰۰ تومان است و شما می‌توانید سه عدد خودکار بخرید؛ اگر ۲۰۰ تومان بود چه می‌کردید؟ قاعدتاً خودکارهای بیشتری می‌خریدید و اگر ۵۰۰ تومان بود خودکارهای کمتر.

منحنی و جدول زیر را ببینید؛ این دو نمایانگر رفتار اقتصادی شما در داستان خرید خود کار است.

مقدار تقاضا	قیمت
۱	۶۰۰
۲	۵۰۰
۳	۳۰۰
۴	۲۰۰
۵	۱۰۰

این، مثالی از شما بود؛ بازار تقاضا نیز کارکردی مشابه دارد. در این بازار، مصرف‌کننده کالا را تقاضا می‌کند؛ در این تقاضا عواملی چون درآمد (۱)، سلیقه (۲)، تبلیغات (۳) و قیمت سایر کالاها (۴) تأثیرگذار است؛ اما از همه مهم‌تر قیمت کالا است. همهٔ مباحث ما در عرضه و تقاضا حول محور قیمت می‌چرخد.

چه رابطه‌ای میان تقاضا و قیمت وجود دارد؟

اگر یادتان باشد، در مثال اول بحث گفتیم که با افزایش قیمت (۳۰۰ ← ۴۰۰) شما تعداد کمتری کالا می‌خریدید و با کاهش قیمت (۳۰۰ ← ۲۰۰) بیشتر. در واقع این همان رابطهٔ معکوس است. این رابطهٔ معکوس موجب شده است تا منحنی تقاضای ما از چپ به راست و از بالا به پایین نزولی شود.

حواس جمع

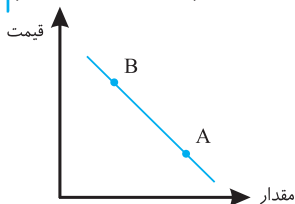
اگر به نمودار بالا دقت کنید، می‌بینید که در نقطهٔ A محور P (قیمت) توسط منحنی تقاضای ما قطع شده است. در این نقطه چون قیمت زیاد است، تقاضا صفر شده و در نقطهٔ B محور Q (مقدار تقاضا) توسط منحنی تقاضا قطع شده و چون قیمت صفر است، مقدار تقاضا به بالاترین حد خود رسیده است.

تستی بینیم

اگر نقاط A و B روی نمودار D (تقاضا) باشند و نقطه B در سمت چپ نقطه A باشد؛ این دو نقطه چه وضعیتی نسبت به هم دارند؟

- (۱) تقاضای A کمتر از B
 (۲) قیمت B کمتر از قیمت A
 (۳) قیمت و تقاضای B کمتر از A
 (۴) قیمت A کمتر از B و تقاضای آن بیشتر

پاسخ: گزینه ۴

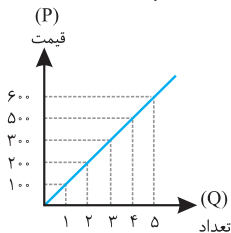

منحنی فرضی روبه‌رو را ببینید تا دریابیم کدام گزینه صحیح است. نقطه B در قیمت بالاتر از A و تقاضای کمتر از آن (به‌علت رابطه معکوس تقاضا و قیمت) واقع شده است.

نکته دقت کن! چون رابطه تقاضا و قیمت معکوس است، چشم‌پسته باید گزینه ۳ را رد کنی.

بررسی رفتار اقتصادی تولیدکنندگان

حال فرض کنید این بار شما هستید که خودکار تولید و آن را به قیمت ۳۰۰ تومان و به مقدار ۳ عدد عرضه می‌کنید. اگر قیمت به ۲۰۰ تومان کاهش پیدا کند چه می‌کنید؟ طبیعتاً تولید خود را به ۲ عدد کاهش می‌دهید و اگر قیمت به ۵۰۰ تومان افزایش پیدا کند، شما هم تولید خود را افزایش می‌دهید. به جدول و منحنی زیر توجه کنید تا رفتار اقتصادی تولیدکننده را بهتر درک کنید.

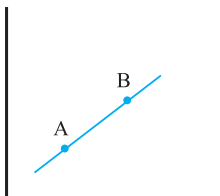
مقدار عرضه	قیمت
۱	۱۰۰
۲	۲۰۰
۳	۳۰۰
۴	۵۰۰
۵	۶۰۰

در بازار عرضه، این تولیدکننده است که کالا را ارائه می‌کند. بر این عرضه عواملی همچون قیمت عوامل تولید (هزینه‌های تولید) (۱) و پیش‌بینی تولیدکننده از رونق یا رکود بازار (۲) تأثیرگذار است؛ اما همانند بازار تقاضا باز مهم‌ترین عامل تأثیرگذار قیمت (۳) است؛ این قیمت است که موجب کاهش یا افزایش عرضه می‌شود.

چه رابطه‌ای بین عرضه و قیمت حاکم است؟

با افزایش قیمت، تعداد عرضه افزایش و با کاهش قیمت، تعداد عرضه کاهش می‌یابد. به عبارت دیگر، بین این دو، رابطه مستقیم حاکم است. این رابطه مستقیم است که موجب شده تا منحنی عرضه از چپ به راست و پایین به بالا صعودی باشد.

تستی ببینیم

با توجه به منحنی روبه‌رو کدام گزینه درست است؟

- (۱) مقدار عرضه در نقطه A به علت افزایش قیمت کالا، بیشتر شده است.
- (۲) مقدار عرضه در نقطه B به علت افزایش قیمت کاهش یافته است.

(۳) نمودار نشان می‌دهد که در هر دو نقطه A و B عملکرد عرضه و قیمت هماهنگ است.

(۴) نمودار نشان می‌دهد که مقدار عرضه نقطه A بیشتر از نقطه B است.

پاسخ: گزینه ۳

در منحنی عرضه، قیمت و مقدار عرضه با هم رابطه مستقیم دارند، در حقیقت با هم هماهنگ هستند؛ یعنی اگر یکی کاهش یابد، دیگری کاهش و اگر یکی افزایش یابد، دیگری هم افزایش می‌یابد.

شیب منحنی‌های عرضه و تقاضا

شیب در منحنی تقاضا نشان‌دهنده میزان حساسیت مقدار تقاضای مصرف‌کننده نسبت به قیمت است. بین شیب و شدت عکس‌العمل مصرف‌کننده نسبت به قیمت کالا رابطه عکس وجود دارد؛ یعنی با افزایش شیب متوجه می‌شویم که عکس‌العمل مصرف‌کننده کمتر و با کاهش شیب، عکس‌العمل وی شدیدتر می‌شود. در حالت اول، کشش قیمتی کالا کم و در حالت دوم کشش قیمتی کالا زیاد است.

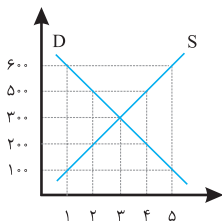
حواص جمع

کالای لوکس ← شیب کم ← کشش قیمتی کالا زیاد
کالای ضروری ← شیب زیاد ← کشش قیمتی کالا کم

شیب در منحنی عرضه، نشان‌دهنده درجه حساسیت تولیدکننده نسبت به قیمت کالا است. اگر تولیدکننده همراه با افزایش قیمت نتواند تولید خود را افزایش دهد، منحنی عرضه‌اش شیب بیشتری دارد و اصطلاحاً کشش قیمتی عرضه کم است.

تعادل و قیمت تعادلی

تا اینجا از عرضه و تقاضا به‌طور جداگانه صحبت کردیم؛ اما نکته اینجاست که رفتار این دو گروه متقابل و به هم گره خورده است. به جدول و منحنی‌های زیر دقت کنید تا این رفتار و تقابل را متوجه بشوید.

تعداد تقاضا	قیمت	مقدار عرضه
۵	۱۰۰	۱
۴	۲۰۰	۲
۳	۳۰۰	۳
۲	۵۰۰	۴
۱	۶۰۰	۵

گفتیم که رفتار این دو گروه به هم گره خورده است، محل این گره خوردگی قیمت ۳۰۰ است. در این قیمت (که همان قیمت تعادلی است)، عرضه با تقاضا برابر است.

۱. اگر قیمت بالاتر از قیمت تعادلی باشد چه اتفاقی می‌افتد؟

قیمت‌های بالاتر از قیمت تعادلی حالتی به نام مازاد عرضه (کمبود تقاضا) ایجاد می‌کنند؛ یعنی چون قیمت زیاد است، تولیدکننده کالای بیشتری تولید می‌کند؛ ولی به همین دلیل (زیادبودن قیمت) مصرف‌کننده کالای کمتری می‌خرد. در این زمان تعدادی کالا بر روی دست تولیدکننده باقی می‌ماند. بنابراین تولیدکننده قیمت را پایین می‌آورد که موجب می‌شود تولید هم کاهش پیدا کند. این کاهش قیمت باعث افزایش تقاضا می‌شود. این کاهش عرضه و افزایش تقاضا تا جایی ادامه پیدا می‌کند که این دو با هم برابر شوند؛ یعنی قیمت تعادلی.

۲. اگر قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی باشد چه اتفاقی رخ می‌دهد؟

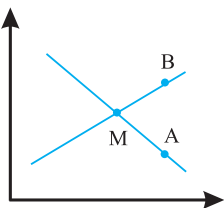
قیمت‌های پایین‌تر از قیمت تعادلی حالتی به نام مازاد تقاضا (کمبود عرضه) ایجاد می‌کند؛ یعنی چون قیمت پایین است مصرف‌کننده کالای بیشتری تقاضا کرده؛ اما تولیدکننده کالای کمتری را عرضه می‌کند. در این زمان مصرف‌کننده بخشی از نیازش رفع نشده است در نتیجه حاضر است پول بیشتری برای رفع نیاز خود بدهد. با افزایش قیمت، تقاضا کمتر و عرضه بیشتر می‌شود. این کاهش تقاضا و افزایش عرضه تا جایی ادامه پیدا می‌کند که این دو با هم برابر شوند؛ یعنی قیمت تعادلی.

حواص جمع

- همان‌طور که دیدید عامل هماهنگ‌کننده رفتار مصرف‌کننده و تولیدکننده قیمت است.
- در حالت کمبود یا مازاد عرضه بازار خودبه‌خود متعادل می‌شود. البته به شرط اینکه دولت با قیمت‌گذاری مانع این امر نشود.

تستی بینیم

با توجه به نمودار عرضه و تقاضای روبه‌رو کدام گزینه در ارتباط با نقاط A، B و M صحیح نیست؟

- (۱) در نقطه M عرضه با تقاضا برابر است.
- (۲) در شرایط عادی از A و B به سمت M حرکت می‌کنیم.
- (۳) نقطه B بر روی منحنی عرضه قرار دارد و بازار دچار مازاد تقاضا است.
- (۴) نقطه A بر روی منحنی تقاضا قرار دارد و بازار دچار کمبود عرضه است.

پاسخ: گزینه ۳

در این شرایط عرضه بیشتر از تقاضا است؛ در نتیجه بازار با کمبود تقاضا یا مازاد عرضه روبه‌رو است.

بازار و انواع آن

در مباحث اقتصادی وقتی از بازار کالای خاص صحبت می‌کنیم، منظور ارتباط خریداران و فروشندگان است؛ نه ضرورتاً مکان خاصی که به اصطلاح «بازار» نامیده می‌شود.

بازار رقابتی: گاهی در بازار یک محصول تعداد فروشندگان یا خریداران به قدری زیاد است که رفتار آن‌ها نسبت به کل بازار کوچک است و به‌تنهایی هیچ‌یک از طرفین نمی‌تواند بر قیمت تأثیرگذار باشد. در واقع هیچ‌یک «قیمت‌گذار» نیستند؛ مثل بازار ماکارونی.

بازار انحصار: در این بازار تعداد فروشنده یا خریدار، به قدری کم است که وضعیتی به نام انحصار ایجاد می‌کند. اگر خریدار، انحصارگر باشد بازار انحصار در خرید است و اگر فروشنده انحصارگر باشد، بازار انحصار در فروش است.

حواص جمع

۱. در بازار انحصاری، انحصارگر قیمت‌گذار است و طرف مقابل قیمت‌پذیر هستند.
۲. انحصار یا قانونی و طبیعی است (مثل توانیر به دلایل طبیعی و خودروسازی به دلایل قانونی) و یا غیرقانونی است.
۳. انحصارگر غیرقانونی با افزایش قیمت به مشتریان و رفاه جامعه ضرر می‌زند. به همین دلیل، دولت مانع شکل‌گیری آن‌ها می‌شود.

« برخی دیگر از انواع بازار در غالب حراجی‌ها »

- ♦ مزایده: معامله به بالاترین قیمت (مثل آثار هنری)
- ♦ مناقصه: معامله به پایین‌ترین قیمت (مثل خریدهای عمده کالا و خدمات؛ مانند خریدهای دولتی)

ظرباره
فنی

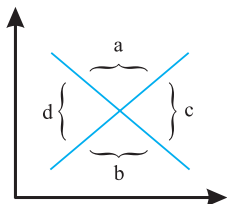
مفهوم تداعی	عبارت
تقاضا	رابطه معکوس
عرضه	رابطه مستقیم
رفتار اقتصادی	واکنش به وضعیت اقتصادی
تقاضا	منحنی نزولی
عرضه	منحنی صعودی
قیمت تعادلی	محل برخورد منحنی‌های عرضه و تقاضا
قیمت تعادلی	عرضه = تقاضا
مازاد عرضه = کمبود تقاضا	عرضه < تقاضا
مازاد تقاضا = کمبود عرضه	تقاضا < عرضه
انحصار	بازار محدود
رقابتی	مشارکت بالا در بازار
مزایده	آثار هنری
مناقصه	خریدهای دولتی

کلمات کلیدی این درس

<ul style="list-style-type: none"> ◆ قیمت ◆ مقدار عرضه ◆ شیب عرضه 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ عرضه 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ قیمت ◆ مقدار تقاضا ◆ شیب تقاضا 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ تقاضا 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ مصرف کننده ◆ تولید کننده 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ رفتار اقتصادی
<ul style="list-style-type: none"> ◆ روابط مصرف کننده و تولید کننده ◆ رقابت ◆ مزایده ◆ انحصار ◆ مناقصه 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ بازار 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ مقدار تعادلی ◆ کمبود عرضه ◆ مازاد عرضه ◆ کمبود تقاضا ◆ مازاد تقاضا 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ قیمت تعادلی 		

تمرین تستی

۱۳. کدام گزینه حاوی پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

(الف) با توجه به نمودار روبه‌رو کدام قسمت به ترتیب مربوط

به مازاد عرضه و مازاد تقاضا است؟

(ب) منحنی از بالا به پایین و به نزولی است.

(پ) عبارت «گاهی به دلایل طبیعی، قانونی، اقتصادی و یا حتی غیرقانونی، تعداد فروشندگان به چند نفر محدود می‌شود.»

مربوط به کدام یک از انواع بازار است؟

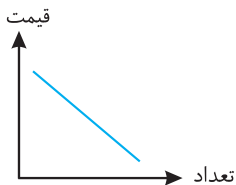
۱ (الف) c و d (ب) عرضه، راست، چپ (پ) انحصار در خرید

۲ (الف) a و b (ب) تقاضا، چپ، راست (پ) انحصار در فروش

۳ (الف) a و b (ب) تقاضا، چپ، راست (پ) انحصار در خرید

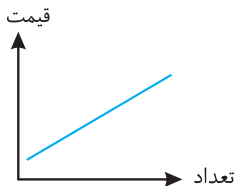
۴ (الف) c و d (ب) عرضه، راست، چپ (پ) انحصار در فروش

۱۴. کدام یک از جداول زیر با نمودار کشیده شده هماهنگ نیست؟

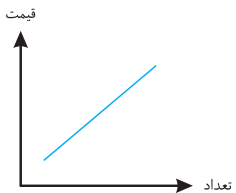
۱

مقدار	قیمت
۱۰	۱۰۰
۸	۲۰۰
۶	۳۰۰
۴	۴۰۰

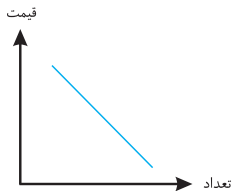
۲

مقدار	قیمت
۱۲	۱۲۰۰
۱۵	۱۵۰۰
۱۷	۱۷۰۰
۲۰	۲۰۰۰

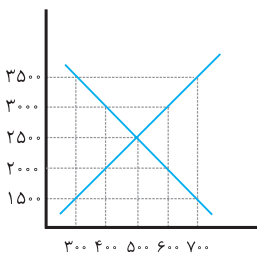
۳

مقدار	قیمت
۸	۵۰۰۰
۷	۶۲۵۰
۴	۷۸۰۰
۳	۸۰۰۰

۴

مقدار	قیمت
۴	۶۲۰
۳	۷۲۰
۲	۸۰۰
۱	۹۰۰

۱۵. با توجه به نمودار روبه‌رو کدام گزینه به سؤالات زیر

به‌درستی پاسخ داده است؟

الف) کدام قیمت مربوط به قیمت تعادلی است؟

ب) کدام قیمت‌ها مربوط به کمبود تقاضا و مازاد

تقاضا است؟

پ) وقتی می‌گوییم بازار، منظور نیست.

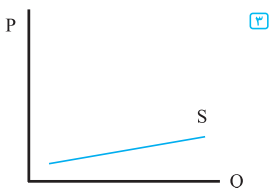
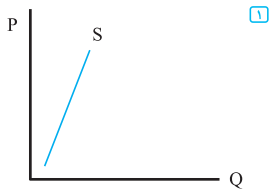
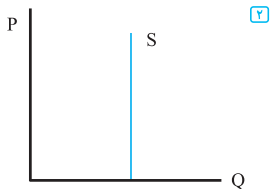
۱) الف) ۲۵۰۰ ب) ۳۰۰۰، ۲۰۰۰ پ) مکانی معین

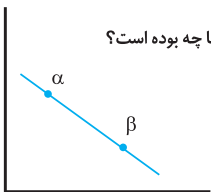
۲) الف) ۱۵۰۰ ب) ۲۵۰۰، ۲۰۰۰ پ) مکانی معین

۳) الف) ۲۵۰۰ ب) ۲۵۰۰، ۳۵۰۰ پ) محل خرید و فروش

۴) الف) ۱۵۰۰ ب) ۳۰۰۰، ۳۵۰۰ پ) محل خرید و فروش

۱۶. در کدام یک از نمودارهای زیر حساسیت تولیدکننده نسبت به قیمت بیشتر است؟

۱۷. اگر از نقطه α به β حرکت کنیم؛ واکنش فرد مورد نظر ما چه بوده است؟

- ۱ افزایش تقاضا
- ۲ کاهش تقاضا
- ۳ افزایش عرضه
- ۴ کاهش عرضه

۱۸. در حالت کمبود تقاضا چه اتفاقی رخ می‌دهد؟

- ۱ با کاهش قیمت، عرضه تاحدی افزایش پیدا می‌کند که به تقاضا برسد.
- ۲ با افزایش قیمت، عرضه تاحدی کاهش می‌یابد که به تقاضا برسد.
- ۳ با کاهش قیمت، تقاضا تاحدی افزایش پیدا می‌کند که به عرضه برسد.
- ۴ با افزایش قیمت، تقاضا تاحدی کاهش می‌یابد که به عرضه برسد.

۱۹. عامل هماهنگی و ایجاد تعادل در رفتار اقتصادی تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان کدام است؟

(سراسری ۸۶)

- ۱ ارزش و قیمت کالا
- ۲ ارزان بودن کالا
- ۳ فزونی عرضه بر تقاضا
- ۴ فزونی تقاضا بر عرضه

پاسخنامه

۱۳ گزینه ۲

۱۴ گزینه ۳ این سؤال کمی پیچیدگی دارد؛ اما به محض اینکه نکته آن را بشناسید، تمام است. منظور از هماهنگی نمودار و جدول این است که کدام جدول و نمودار تقاضا را نشان می‌دهد و کدام عرضه را. در گزینه «۳» نمودار عرضه و جدول تقاضا است.

۱۵ گزینه ۱ الف) محل تقاطع منحنی عرضه و تقاضا (قیمت ۲۵۰۰) مربوط به قیمت تعادلی است. ب) قیمت‌های بالای ۲۵۰۰ مربوط به کمبود تقاضا و قیمت‌های پایین‌تر از ۲۵۰۰ مربوط به بازار تقاضا است. پ) وقتی می‌گوییم بازار منظورمان مکان معین نیست، بلکه منظور ارتباط خریداران و فروشندگان است. ۱۶ گزینه ۴ هرچه شیب کمتر باشد، حساسیت بیشتر است.

۱۷ گزینه ۱ اول اینکه نمودار نزولی و مربوط به تقاضا است (رد گزینه‌های «۳» و «۴»). دوم اینکه قیمت‌ها کاهش یافته است؛ در نتیجه تقاضای ما افزایش می‌یابد.

۱۸ گزینه ۳

۱۹ گزینه ۱